

LO v/ Anne-Beth Skrede

Vår sak nr.: SAK-03447-T2W5X4 Deres ref.: 23/2200-2 630.0/ANSK

Dato: 04.12.2023

HØRINGSSVAR FRA NTL – NOU 2023: 23 HELHETLIG FORVALTNING AV AKVAKULTUR FOR BÆREKRAFTIG VERDISKAPING.

NTL – Norsk Tjenestemannslag viser til høringsbrev fra LO datert 17. oktober og sender med dette våre merknader. Takk for tålmodigheten.

Vi har sendt utredningen på høring hos våre berørte virksomheter. De har dessverre hatt kort tid til å sette seg inn i saken, så dette innspillet inneholder også generelle kommentarer til havbruksnæringen, blant annet knyttet til de store medieavsløringene om fiskehelse og dyrevelferd som har kommet den siste tiden.

I NTL er vi vi er særlig opptatt av at tilsynet med næringen må styrkes, både for å sikre matsikker og bærekraftig drift, men også sikkerheten til arbeidstakere i næringen.

Det er dessverre dokumentert flere eksempler på høy dødelighet og uakseptabel dyrevelferd i norsk fiskeoppdrett. Lakselus er særlig framhevet av fagmyndighetene og næringen selv. Lakselus er både et problem for biologisk mangfold, også stressende (og dødelig) for fisken. Også ulike infeksjøs sykdommer, som gjellesyke og infeksjøs lakseanemi har forårsaket til dels betydelig dødelighet og dårlig velferd. Det samme gjelder til en viss grad såkalte produksjonslidelser, som er knyttet til ikke-optimale livsbetingelser.

Det er etter vårt syn god grunn til å være bekymret for sykdoms- og velferdsproblemer i næringen. Dels fordi dyr, iht Lov om dyrevelferd skal anses å ha verdi i seg selv, men også fordi disse problemene er i ferd med å gi næringen, kanskje også Norge, et omdømmeproblem som kan komme ut av kontroll. Dette forsterkes av negativ markedsføring fra sjømatnæringens internasjonale konkurrenter.

NTL mener at det er viktig med et særlig fokus på oppdrettsnæringen fordi den står for 70% av eksportverdien for norsk sjømat, som til sammen utgjør landets nest største eksportnæring. Næringen har et stort vekstpotensial, men også et betydelig potensiale for mer bærekraftig drift, med mindre miljøpåvirkning og naturskade.

På denne bakgrunn mener NTL at offentlige tilsyn med næringen bør styrkes. Det

gjelder særlig inspeksjoner fra Mattilsynet og Fiskeridirektoratet, men også Arbeidstilsynet. Disse etatene bør derfor styrkes. Både under forrige, men dessverre også under nåværende regjering har Fiskeridirektoratets sentrale kompetansefunksjon i Bergen blitt svekket. Under forrige regjering forårsaket også de såkalte «ostehøvelkuttene» betydelig skade på Mattilsynets kompetanse og operasjonelle evne.

Vi er bekymret for ressursituasjonen hos offentlige myndigheter og for en økende fragmentering av tilsynsoppgaver. Det gir dårlige muligheter for god beredskap og risikostyring.

NTL er særlig skeptiske til krav fra næringens side om at tilsyn skal varsles på forhånd. På samme måte som spisesteder, må oppdrettere (og på samme måte bønder og produksjonsanlegg for sjømat og annen mat) være forberedt på uanmeldte tilsyn, slik at tilfredsstillende standard, og HMS for de ansatte, til enhver tid blir sikret. Vi mener det bør være i næringens interesse at tilsynene er reelle, strenge og relativt hyppige.

Samtidig bør de relevante fagfeltene tilføres gode forsknings- og utviklingsressurser gjennom Norges Forskningsråd, og grunnbevilgninger til Veterinærinstituttet og Havforskningsinstituttet med fokus på kunnskap for å bedre dyrevelferdsmessige og smittevernmessige forhold i næringen. Her kan også brukermedvirkning og brukerstyring gi kraftige incentiver til næringen for å øke egen F&U-innsats.

Med vennlig hilsen

Kjersti Barsok
forbundsleder

Kirsten H. Teige
forbundssekretær

